

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
KONSULINIO MOKESČIO ĮSTATYMO NR. I-509 PAKEITIMO
ĮSTATYMAS**

2019 m. d. Nr.
Vilnius

1 straipsnis. Lietuvos Respublikos konsulinio mokesčio įstatymo Nr. I-509 nauja redakcija

Pakeisti Lietuvos Respublikos konsulinio mokesčio įstatymą Nr. I-509 ir jį išdėstyti taip:

**„LIETUVOS RESPUBLIKOS
KONSULINIO MOKESČIO
ĮSTATYMAS**

1 straipsnis. Įstatymo paskirtis ir taikymas

1. Šis įstatymas reglamentuoja konsulinio mokesčio už šio įstatymo 3 straipsnyje numatytus Lietuvos Respublikos diplomatinių atstovybių ir konsulinių įstaigų (toliau – konsulinės įstaigos) ir Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerijos veiksmus atliekant konsulines funkcijas, išduodant teisinę galią turinčius dokumentus ir teikiant kitas paslaugas (toliau – konsuliniai veiksmai) nustatymą, ėmimą ir kontrolę.

2. Šio įstatymo nuostatos suderintos su Europos Sąjungos teisės aktų, nurodytų šio įstatymo priede, nuostatomis.

3. Šio įstatymo nuostatos, reglamentuojančios konsulinio mokesčio dydį ir konsulinio mokesčio lengvatas, taikomos tiek, kiek jų tiesiogiai nereglamentuoja Europos Sąjungos teisės aktai, taip pat Lietuvos Respublikos ar Europos Sąjungos tarptautinės sutartys.

2 straipsnis. Mokesčio mokėtojai

Konsulinį mokestį moka fiziniai ir juridiniai asmenys, išskyrus Lietuvos banką.

3 straipsnis. Mokesčio objektas

1. Konsulinis mokestis imamas už:

- 1) paso ar asmens tapatybės kortelės išdavimą ar keitimą;
- 2) laikino paso išdavimą;
- 3) asmens grįžimo pažymėjimo ar laikinojo kelionės dokumento išdavimą;
- 4) civilinės būklės aktų įregistravimą;
- 5) dokumentų dėl civilinės būklės aktų įrašų pakeitimo, ištaisymo, papildymo, atkūrimo ar anuliavimo ir dėl užsienio valstybėse įregistruotų ar patvirtintų civilinės būklės aktų įtraukimo į apskaitą priėmimą ir perdavimą;
- 6) civilinės būklės aktų įrašus liudijančių išrašų išdavimą;
- 7) daugiakalbės standartinės formos pagal 2016 m. liepos 6 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2016/1191, kuriuo skatinamas laisvas piliečių judėjimas supaprastinant tam tikrų viešųjų dokumentų pateikimo Europos Sąjungoje reikalavimus ir iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 1024/2012 (OL 2016 L 200, p. 1), išdavimą;
- 8) dokumentų pareikalavimą iš Lietuvos Respublikos ar užsienio valstybių institucijų;
- 9) konsulinių pažymų išdavimą;
- 10) atliekamus notarus veiksmus;
- 11) dokumentų legalizavimą ir tvirtinimą pažyma (*Apostille*);

12) pinigų pasinaudojant Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerijos ar konsulinių įstaigų sąskaitomis pervedimą, jei to reikia konsulinei pagalbai suteikti ir nukentėjusiam asmeniui dėl svarbių priežasčių negalima pervedi pinigų kitais būdais;

13) pinigų, brangenybių, vertybinių popierių ir dokumentų saugojimą;

14) dokumentų dėl leidimo įvežti (išvežti) ginklą gavimo priėmimą ir perdavimą;

15) dokumentų dėl Lietuvos Respublikos pilietybės ir dėl lietuvių kilmę ar teisę atkurti Lietuvos Respublikos pilietybę patvirtinančių dokumentų išdavimo priėmimą ir perdavimą;

16) dokumentų dėl leidimo gyventi Lietuvos Respublikoje išdavimo priėmimą ir perdavimą;

17) prašymų išduoti nacionalines vizas priėmimą ir sprendimų dėl jų priėmimą (toliau – už prašymų išduoti nacionalines vizas nagrinėjimą);

18) prašymų išduoti Šengeno vizas priėmimą ir sprendimų dėl jų priėmimą (toliau – prašymų išduoti Šengeno vizas nagrinėjimą), vadovaujantis reglamentu (EB) Nr. 810/2009 (Vizų kodeksas) (toliau – Vizų kodeksas);

19) prašymų išduoti supaprastinto tranzito dokumentą (STD) priėmimą ir sprendimų dėl jų priėmimą, vadovaujantis 2003 m. balandžio 14 d. Tarybos reglamentu (EB) Nr. 693/2003, nustatančiu specialų supaprastinto tranzito dokumentą (STD) ir supaprastinto tranzito geležinkeliu dokumentą (STGD) ir iš dalies pakeičiantį Bendrąją konsulinę instrukciją ir Bendrąjį vadovą (OL 2004 m. *specialusis leidimas*, 19 skyrius, 6 tomas, p. 138);

20) išankstinę registraciją ir priėmimo laiko rezervavimą dėl konsulinių veiksmų atlikimo konsulinėje įstaigoje naudojantis konsulinės įstaigos lankytojų elektronine registracijos sistema.

2. Asmenims, sumokėjusiems konsulinį mokestį, nustatytą šio straipsnio 1 dalies 20 punkte ir atvykusiems į konsulinę įstaigą iš anksto rezervuotu laiku, konsulinis mokestis už konsulinį veiksmą mažinamas sumokėto konsulinio mokesčio suma.

3. Asmenims, sumokėjusiems šio straipsnio 1 dalies 20 punkte nustatytą konsulinį mokestį, sumokėtas konsulinis mokestis negražinamas šiais atvejais:

1) kai asmenys į konsulinę įstaigą iš anksto rezervuotu laiku neatvyksta;

2) kai už atliekamą konsulinį veiksmą neimamas konsulinis mokestis;

3) kai konsulinis veiksmas negali būti atliekamas dėl priežasčių, nepriklausančių nuo konsulinės įstaigos.

4 straipsnis. Mokesčio dydis

1. Konsulinis mokestis yra ne mažesnis kaip 5 eurai ir ne didesnis kaip 500 eurų. Jis apskaičiuojamas, atsižvelgiant į:

1) išlaidas, kurias patiria Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių institucijos ar įstaigos, vykdydamos prašymus dėl su konsulinių veiksmų atlikimu susijusių paslaugų teikimo;

2) išlaidas darbui, susijusiam su konsulinių veiksmų atlikimu, apmokėti;

3) išlaidas juridinę galią turinčio dokumento blankui pagaminti;

4) konsulinį veiksmą reglamentuojančiame tiesioginio taikymo Europos Sąjungos teisės akte nustatytas kitas išlaidas;

5) išlaidas teisės aktų nustatytų reikalavimų įvykdymui patikrinti;

6) kitas išlaidas, susijusias su konsulinių veiksmų atlikimo organizavimu, įskaitant, bet neapsiribojant, išlaidas diplomatinio pašto paslaugai apmokėti, konsulinių veiksmų atlikimui būtinai techninei ir (ar) programinei įrangai įsigyti ar nuomoti, konsulinių pareigūnų civilinės atsakomybės draudimui apmokėti.

2. Konkretų konsulinio mokesčio dydį, atsižvelgdama į šio straipsnio 1 dalį, nustato Lietuvos Respublikos Vyriausybė. Konsulinio mokesčio dydis nustatomas eurai be centų.

3. Vyriausybė, atsižvelgdama į konsulinio veiksmo atlikimo vietą, gali nustatyti atitinkamą konsulinio mokesčio tarifo indeksavimo koeficientą.

4. Kalendoriniams metams pasibaigus, Vyriausybė, atsižvelgdama į faktišką konsulinių veiksmų atlikimo išlaidų padidėjimą ar sumažėjimą, perskaičiuoja ir patikslina konsulinio

mokesčio dydžius ir dėl to priima nutarimą.

5 straipsnis. Mokesčio dydžio ir lengvatų taikymas pariteto pagrindais ir įgyvendinant Lietuvos Respublikos Seimo priimtus teisės aktus

1. Lietuvos Respublikos Vyriausybė tiek, kiek tai neprieštarauja Europos Sąjungos teisės aktams, turi teisę padidinti, sumažinti arba neimti pagal šio įstatymo 4 straipsnį nustatyto konsulinio mokesčio:

1) pariteto pagrindais už prašymų išduoti nacionalines vizas nagrinėjimą, dokumentų pareikalavimą ir jų legalizavimą užsienio valstybių juridiniams ir fiziniams asmenims, atsižvelgiant į tai, kokio dydžio mokestį šios valstybės ima iš Lietuvos Respublikos juridinių ir fizinių asmenų;

2) už prašymų išduoti nacionalines vizas nagrinėjimą, kai tai būtina įgyvendinant Lietuvos Respublikos Seimo priimtuose teisės aktuose nustatytus užsienio politikos ar nacionalinio saugumo tikslus.

2. Jeigu konsulinis mokestis didinamas, jis negali būti didesnis kaip 500 eurų.

6 straipsnis. Mokesčio lengvatos

1. Konsulinis mokestis neimamas už:

1) paso išdavimą ar keitimą vaikams, kuriems nustatyta globa ar rūpyba, užsienio valstybių stacionariose globos įstaigose išlaikomiems asmenims, senatvės pensijos amžiaus sulaukusiems nesusituokusiems ar neturintiems sutuoktinio asmenims, neįgaliesiems, kurių neįgalumas nustatomas Lietuvos Respublikos neįgaliųjų socialinės integracijos įstatymo nustatyta tvarka, pasipriešinimo (rezistencijos) dalyviams, kuriems kario savanorio ar laisvės kovų dalyvio teisinis statusas pripažįstamas Lietuvos Respublikos pasipriešinimo 1940–1990 metų okupacijoms dalyvių teisinio statuso įstatyme nustatyta tvarka, ir Lietuvos Respublikos asmenų, nukentėjusių nuo 1939–1990 metų okupacijų, teisinio statuso įstatymo 3 straipsnyje nurodytiems nuo okupacijų nukentėjusiems asmenims, kuriems pagal šį įstatymą pripažįstamas nuo okupacijų nukentėjusio asmens teisinis statusas;

2) asmens grįžimo pažymėjimo ar laikinojo kelionės dokumento išdavimą ir kitus grįžimo į Lietuvos Respubliką atvejais būtinus konsulinius veiksmus (dokumentų legalizavimą, konsulinių pažymų išdavimą, civilinės būklės aktų įregistravimą ir dokumentų išdavimą, atliekamus notarinius veiksmus, dokumentų pareikalavimą iš Lietuvos Respublikos ar buvimo valstybių institucijų, pinigų pasinaudojant Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerijos ar konsulinių įstaigų sąskaitomis pervedimą) asmenims, kurie dėl svarbių priežasčių (nelaimingo atsitikimo, ligos, nukentėjimo nuo nusikalstamos veikos) negali sumokėti konsulinio mokesčio ir pateikus šių svarbių priežasčių buvimo faktą patvirtinantį dokumentą ar esant Lietuvos Respublikos institucijos prašymui;

3) asmens grįžimo pažymėjimo ar laikinojo kelionės dokumento išdavimą ir kitus konsulinius veiksmus (dokumentų legalizavimą, konsulinių pažymų išdavimą, civilinės būklės aktų įregistravimą), būtinus užsienio valstybėje be tėvų globos likusiems vaikams, kuriems buvo išduotas Lietuvos Respublikos pilietybę patvirtinantis dokumentas arba kurių tėvai (ar vienas iš tėvų) yra Lietuvos Respublikos piliečiai, parvežti į Lietuvos Respubliką;

4) gimimo ir mirties įregistravimą ir gimimo ar mirties įrašą liudijančio išrašo išdavimą pirmą kartą;

5) leidimo parvežti žmogaus palaikus į Lietuvą išdavimą;

6) prašymų išduoti nacionalines vizas lietuvių kilmės asmenims, taip pat asmenims, išsaugojusiems teisę į Lietuvos Respublikos pilietybę, ir asmenims, turintiems teisę atkurti Lietuvos Respublikos pilietybę, pateikusiems tai patvirtinančius dokumentus, nagrinėjimą;

7) prašymų išduoti nacionalines vizas tyrėjams, kaip jie apibrėžti Lietuvos Respublikos įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ 2 straipsnio 28² dalyje, keliaujantiems mokslinių tyrimų vykdymo tikslais, nagrinėjimą;

8) prašymų išduoti nacionalines vizas diplomatinių ar tarnybinių pasų ar jiems prilygintų kelionės dokumentų turėtojams, kai jų atvykimas į Lietuvos Respubliką yra susijęs su kultūrinių, užsienio politikos srities, vystomojo bendradarbiavimo politikos ar kitų visuomenei svarbių sričių interesų skatinimu, nagrinėjimą;

9) prašymų išduoti nacionalines vizas Lietuvos Respublikos tarptautinėje sutartyje numatytais atvejais, kai užsienio valstybė Lietuvos Respublikos piliečių atžvilgiu taiko ne mažiau palankias sąlygas, nagrinėjimą;

10) prašymų išduoti Šengeno vizas Europos Sąjungos piliečių arba Europos laisvosios prekybos asociacijos valstybės narės piliečių šeimos nariams, kurie yra trečiųjų šalių piliečiai, nagrinėjimą, taip pat ir Lietuvos Respublikos piliečių šeimos nariams nagrinėjimą;

11) prašymų išduoti Šengeno vizas Europos Sąjungos su trečiąja valstybe sudaryto susitarimo dėl vizų režimo supaprastinimo numatytais atvejais nagrinėjimą;

12) prašymų išduoti Šengeno vizas Vizų kodekso 16 straipsnio 4 dalyje numatytais atvejais nagrinėjimą;

13) prašymų išduoti Šengeno vizas Vizų kodekso 16 straipsnio 5 dalyje numatytais atvejais, kai prašymus pateikia užsieniečiai, kurių pilietybės valstybės netaiko vizų režimo Lietuvos Respublikos piliečiams, arba kurių pilietybės valstybė Lietuvos Respublikos piliečių atžvilgiu taiko ne mažiau palankias sąlygas, nei numatyta Vizų kodekso 16 straipsnio 5 dalyje, nagrinėjimą;

14) prašymų išduoti Šengeno vizas konsulinės įstaigos vadovo sprendimu visais Vizų kodekso 16 straipsnio 6 dalyje numatytais atvejais, o konsulinio pareigūno sprendimu – kai vykstama dėl humanitarinių priežasčių ar tarptautinių įsipareigojimų arba kai yra gautas Lietuvos valstybės institucijų patvirtinimas, kad užsieniečiai vyksta į Lietuvos Respubliką dalyvauti susitikimuose ar renginiuose, skirtuose skatinti kultūrinius ar sportinius interesus, interesus užsienio politikos ar vystymosi politikos srityse ir kitose esminių visuomeninės svarbos interesų srityse, nagrinėjimą;

15) prašymų išduoti supaprastinto tranzito geležinkeliu dokumentą (STGD), kaip tai numatyta Reglamente (EB) Nr. 693/2003, priėmimą ir sprendimų dėl jų priėmimą;

16) pakartotinį konsulinio veiksmo atlikimą, kai jį būtina pakartoti ne dėl asmens, kuris kreipėsi konsulinio veiksmo atlikimo, klaidos;

17) konsulinių veiksmų atlikimą, kai tai numatyta tiesioginio taikymo Europos Sąjungos teisės aktuose.

2. Lietuvos Respublikos piliečiams, kuriems nesukako 18 metų, taip pat kuriems sukako senatvės pensijos amžius, nustatytas Lietuvos Respublikos valstybinių socialinio draudimo pensijų įstatyme, konsulinis mokestis už paso išdavimą ar keitimą sumažinamas 50 procentų.

7 straipsnis. Mokesčio mokėjimas

1. Konsulinis mokestis sumokamas iki konsulinio veiksmo atlikimo.

2. Konsulinio mokesčio mokėjimo tvarką nustato Vyriausybė.

8 straipsnis. Mokesčio permokos grąžinimas

1. Sumokėto konsulinio mokesčio permoka grąžinama, kai mokesčio sumokėta daugiau, negu reikia pagal galiojančius teisės aktus.

2. Konsulinio mokesčio permoka grąžinama per Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatyme nustatytą terminą.

3. Konsulinio mokesčio permokos grąžinimo tvarką nustato Vyriausybė.

9 straipsnis. Mokesčio mokėjimo kontrolė

Konsulinio mokesčio mokėjimą kontroliuoja Valstybinė mokesčių inspekcija prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos.

10 straipsnis. Mokesčio įskaitymas į biudžetą

Konsulinis mokestis įskaitomas į valstybės biudžetą.

Lietuvos Respublikos
konsulinio mokesčio įstatymo
priedas

ĮGYVENDINAMI EUROPOS SĄJUNGOS TEISĖS AKTAI

1. 2004 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2004/38/EB dėl Sąjungos piliečių ir jų šeimos narių teisės laisvai judėti ir gyventi valstybių narių teritorijoje, iš dalies keičianti Reglamentą Nr. 1612/68/EEB ir naikinanti Direktyvas 64/221/EEB, 68/360/EEB, 72/194/EEB, 73/148/EEB, 75/34/EEB, 75/35/EEB, 90/364/EEB, 90/365/EEB ir 93/96/EEB (OL 2004 m. specialusis leidimas, 5 skyrius, 5 tomas, p. 46).

2. 2009 m. liepos 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 810/2009, nustatantis Bendrijos vizų kodeksą (Vizų kodeksas) (OL 2009 L 243, p. 1), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2019 m. birželio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2019/1155 (OL 2019 L 188, p. 25).“

2 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas, taikymas ir įgyvendinimas

1. Šio įstatymo 1 straipsnis, išskyrus jame išdėstyto Lietuvos Respublikos konsulinio mokesčio įstatymo 3 straipsnio 1 dalies 20 punktą ir 3 straipsnio 2 ir 3 dalis, įsigalioja 2020 m. vasario 2 d.

2. Šio įstatymo 1 straipsnyje išdėstyto Lietuvos Respublikos konsulinio mokesčio įstatymo 3 straipsnio 1 dalies 20 punktas ir 3 straipsnio 2 ir 3 dalys įsigalioja 2021 m. kovo 2 d.

3. Prašymai dėl konsulinių veiksmų, priimti iki šio įstatymo įsigaliojimo dienos nagrinėjami ir sprendimai dėl jų priimami vadovaujantis iki šio įstatymo įsigaliojimo dienos galiojusiomis Lietuvos Respublikos konsulinio mokesčio įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nuostatomis.

4. Lietuvos Respublikos Vyriausybė iki 2020 m. vasario 1 d. priima šio įstatymo įgyvendinamąjį teisės aktą.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Jurgita Satkūnienė
Teisės skyriaus vedėja

Lina Šchulte-Štebet
2019-12-06